

Kuvien merkitys ristikossa

Teen ristikoihin vihjeitä myös täysin ilman kuvia. Lopputuloksesta tulee rauhallinen ja tasainen. Tämän tyyppisiä tehtäviä tehdessäni olen pysähtynyt miettimään kuvien merkitystä perinteiselle suomalaiselle ristikolle.

Kuvilla on esteettistä arvoa. Kauniita kuvia on mukava katsella. Tämä on tietenkin hyvin henkilökohtainen asia. Yksitykkää rennon sarjakuvamaisesta tyylistä, toinen viehättyy yksityiskohtaisesta realismista. Joka tapauksessa itseleni ratkojana nousee kivasta kuvasta hymy huulille.

Kuva vaatii ratkojalta eri tavan lähestyä vihjettä, sillä kuva täytyy ensin tulkita. Ratkojan täytyy selvittää, mitä kuvassa on. Selkeässä kuvassa sisällöllinen tulkinta ei tuota hankaluutta, mutta hyvin pieni asia voi tahtomattaankin tuottaa tulkintaan lisähaastetta. Ongelmaa voi tuottaa lehden painotekniikka tai paperin laatu. Useimmin syypää liian hankalaan kuvaan löytyy lähempää, kuvittajasta itsestään. Kuvaa on vaikeaa nähdä uusin silmin, ratkojan kokemana, kun itse on sen piirtänyt. Toki suurin osa kuvallisen tulkinnan haasteista ratkojalle on tarkoituksella rakennettuja, etenkin vaikeammassa ristikoissa.

Kuvalta kaivataan eniten selkeyttä. Ratkonnan into hukkuu, jos kuvaa joutuu liiaksi tihrustamaan. Liian pieniin kuviin syyllistyn itsekin toisinaan. Kuvan on myös hyvä olla informatiivinen. Pidän tärkeänä, että esimerkiksi kasveja tai kalalajeja kuvaavat piirroksot oikeasti näyttävät verrokeiltaan.

Kuva ristikossa myös rytmittää sivua. Vihjeitä miettiessäni tulee usein lähes selkärangasta tunne, että tähän tarvittaisiin nyt kuva. Jonkinlainen miellyttävä tasapaino kuvien ja tekstivihjeiden kanssa on tavoitteena.

Onko kuva silti velipuolen asemassa vihjeenä suhteessa sanallisiin vihjeisiin? Saako sanallisesta taituruudesta enemmän palkitsevaa sisältöä ratkontaan? Kumpi kestää uusiokäyttöä paremmin? Itse tiedän, että kun keksin hyvän haastavamman sanallisen vihjeen, niin kohtelen sitä kuin kalleinta aarrettani. Käytän sitä harvoin, ettei se turhaan kulu. Uskoakseni loistava sanallinen harhaute jää kerrasta mieleen. Ratkojaa voi harvoin samalla ansalla yhtä hyvin jymäyttää. Hyvä kuva taas on monikäyttöinen ja muunneltava. Se tuskin jää mieleen samalla tavalla.

Herättääkö aihe tarvetta kommentointiin? Minut tavoittaa alla olevasta sähköpostista.

Heli Kärkkäinen
heli.karkkainen@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoihiseisiä kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi